

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre 5 „ — „
Negyedévre . . . 2 „ 50 „
Egy óra — „ 85 „
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-u. 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó föl-
szólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. s.
a kir. tábla átellenében.
hová a lap szellemi részé-
vellető minden közlemény
intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl

Élelmi piacaink.

Pécs, 1897. március hó 31.

(*) Budapest székesfőváros pompás új fedett vásárcsarnokai a múlt hó folyamán adattak át rendeltetésüknek. Azok a szállítási kedvezmények, melyeket a központi csarnokba szállítandó élelmi szerekre nézve a vasutak megadtak, az eddigi viteldijakhoz tíz százalékot, némely cikknél pedig még ennél többet is, valamennyien arra a célra irányulnak, hogy olcsóbbá tegyék a főváros élelmezését. Szóval olyan centralizáció történt, mely ellen még a legvéresebb szája ellenzéki se fog feljajdulni.

Ki gondol azonban a fejlődésnek nehez útján haladó gyenge vidéki központokra, azok élelmezésére? Ki gondol azzal, hogy az országban legalább 40—50 vidéki város létezik, mely arra van utalva, hogy a környéke falvaitól tartassék el; mert maga már nem képes mindazt, vagy legalább nagyobb tömegét termelni és előállítani az élelmi szereknek, ami a lakosság ellátásához szükséges? Ki gondol arra, hogy a vidéki városoknál is nagy érdekek játszanak közre az ellátás ügyében?

A kormány nem. A vasutak nem. Maguk a városok kevésbé, a gazdasági egyesületek legkevésbé, a környékbeli birtokos és földművelő nép igen ritkán. Innét van, hogy sehol az egész Magyarországon nincs a vidéki városok élelmezése rendszer-

esen és gondosan, valamint arányosan ellátva. Ezért van, mert hát egyik ok szüli a másikat, hogy pl. Pécssett sokkal drágábban kell megfizetni bármilyen piaci élelmiszert, mint a félmillió lakosságú fővárosban, sőt tekintve sajátos viszonyainkat, más hasonló lakosságú magyarországi városban sokkal olcsóbb a piac, mint Pécssett, ahol különös hatósági intézkedések járultak hozzá, hogy rossz minőségű árut sokkal drágábban kell megfizetnünk, mint annak kétszeres értéke.

A székesfővárosi fogyasztás tömegének nagysága, minőségének különfélesége, a vállalkozók száma és tökeereje, a vasutak szállítási kedvezményei, a fokozott központosítás mind hozzájárulnak ahhoz, hogy ami vidéken termelődik, a vidéki városok megkerülésével és hátrányára, Budapestre jusson. Csak egy példát hozunk föl, a pécsi tejszarnok terményeit: a vaját, a sajtot, melyet különös előítélettel lakosságunk alig vásárol, holott a budapesti árucarnokokban keresett dolgok, s mi pécsiek drágán fizetjük az idegen elnevezésű komisz sajtokat, holott az itteni sokkal jobb és olcsóbb. A tegnapi városi banketten jegyezte meg Hajdumegye főispánja, hogy soha jobb sajtot nem kíván, mint a fölszolgált pécsi trappista sajt, s nézzünk körül, az egész városban alig látható ez a helyi termék.

Van pedig ilyen cikkünk igen sok, melyekre mind illik a mondás, hogy nem lehet próféta saját hazájában. A pécsi

szőlő, a pécsi barack másutt keresett cikk, nálunk pedig fogyasztja a lakosság a vidékit. No, de hát ezek csak muló bajok, hanem állandó baj az, hogy a vidéki városok semmi gondot nem fordítanak piacaik emelésére.

Nemcsak Pécs, de tán legtöbb magyar város, más bevételi forrás hiányában, szívesen nyulnak a fogyasztási adók eszközehez. Ennek szociális jelentősége kedélyüket nem bántja. Nálunk tehát nagyban virágzik a „közvetett adók“ kényelmes rendszere. Körülhatároljuk magunkat a fogyasztási adók sáncaival, mint valami éles vámháborút folytató államocská. Hus, liszt, szikviz, ecet, baromfi, vad külön városi adóval drágították. A köveztvám címén, de jó utak nélkül, jön aztán egy másik adó. A vásárok, piacok ok nélkül és tulságig megrendszabályoztatnak.

Kifejlődik ennél fogva a nagyméretű „elővásárlás“, midőn a helyi érdekű kofa már az országuttra elejébe megy a falusi szekereknek s összevásárolja nagyban a tojást, csibét, zöldséget, gyümölcsöt, hogy itt bent a városban egymással kartellre lépve, tetszés szerint való hasznót zsaroljanak a közönségtől. Pedig hát efféle dolgok több helyütt, s mint tudjuk, Pécssett is a tilalmazott dolgok közé tartoznak — a papiroson. Így esik aztán, hogy mikor a piac megnyílik, a portéka sokszor már a negyedik kézen van.

Ez még azonban csak az egyik. De talán nagyobb hiba ennél a gazdaközönség

A „Pécsi Figyelő“ tárcája

A kaszárnyáról s egyebekről.

A pallér megásatta a fundamentumot, kőművesek falat húztak hegyibe, ácsok tetőt faragtak a falak fölé s megkészült az épület, amit kaszárnyának kereszteltek el. A pallér, aki a fundamentumot ásatta, a kőművesek, akik a falakat rakták, az ácsok, akik a tetőt faragták, tudták-e hejh, hogy hány érző szívnek csinálnak ott temetőt?

Ott gubbaszkodik a szürke, nagy épület a város közepén s egykedvűen bámul a semmiségbe. Hosszu kongó folyosók egymást váltják benne, annyi az ablakja, hogy alig fér el rajta. Az udvara tágas, de a tágas udvarral egyetemben is olyan az egész szerzet, mintha börtön volna. Azt mondják, börtöne a szárnyaló léleknek, a sok fojtott vágynak, a szókimondásnak. Aki odakerül, annak nem lehet már akarata, masina lesz belőle, ami srófra jár, fölhuzzák, eljátszatják vele a nótát s ha véget ér, újra kezdik megint. Azt mondják.

Hetivásári alkalmatossággal benépesül ennek a szürke, nagy épületnek a környéke.

Asszonyok, kik néminemű kis tejházalékkal jöttek be a faluról, arra veszik az utjokat és sovárgó szemmel néznek a semmitmondó ablakokra. Egynémelyik buksi fejű apró gyereket vezet a kezén. A gyerekek elveszik a szeme világa, mikor a csupa ablakházra tekint s félénken kérdezi az anyjától:

— Ides anyám, ittend az üveges bótba lakik a Jóska bátyám?

— Ittend, kis cselédem, ez a király háza.

— Osztán mit csinál a Jóska bátyám ebbe a házba?

— Imádkozik a gazdájáért, hogy hosszú életet adjon neki az Isten. Majd te is ide kerülsz, majd te is imádkozol osztán.

A sok-sok asszony megaredálja a kapustrázsát. Rövid annak a lélegzete, hogy mind egyiknek a kérdésére felelni tudjon. Mert az asszonynépesség mindenre kíváncsi. Vele született tulajdonság ez, nem tudja levetkezni. A strázsa nyelve aztán megered mint a patak vize, ha fölhuzzák a zsilipet. Elmondja, hogy a király házában egyik lakója ispitályba ment, a másik vason ül, a harmadik, a negyedik meg az egész abtheilung, havat la pátol a puskaporosnál. A többinek az egyik fele ekszerciroz, a másik fele dinsztbe van.

Olyan, a ki füleit vakarhatná s arról

gondolkozhatnék, hogy mit cselekedjék, nincs ebben a kondignációs épületben.

Az asszonyok csóváltgatják a fejüket s elviszik a szomorú hirt haza.

És megindul a szóbeszéd s csak oda lyukad ki végül a dolog, hogy furcsa ez az élet! Mert lám még azok se lehetnek urak, akiket a király házában kvártélyoznak el.

Pedig ennek az épületnek sok mindenféle lakója van. Idekerül a szegény parasztfiu, az ifiur mellé és békességben megférnek egy vacokban. Egyik sem vethet a másik szemére semmit, egyenlővé teszi őket a — mundér, az a jőnevelésű ruhadarab, melyet úgy szabott a készítője, hogy mindenkire passzoljon. Akinek hosszú a füle és alkalmatlan a mundérnak az a része, a mi a nyakra jutott, hát megkurtítják egy kicsit, nem a — fület, de a mundért. Akit megest rövid fülekkel áldott meg a teremtés, azoknál szinte a mundérral kell pótolni a — fület.

Ruha teszi a katonát, mint a cibilt is. De míg a cibileknél a divat szabja meg a ruha alakját, katonáéknál a divat szerepét a krigszminiszter veszi át, s töri a fejét azon, hogy nem jobb volna-e, ha a sárga gomb helyett fehéreket rakna a mundérra, hogy a sapka ellenzójéből nem kéne-e egy

közönye, melylyel a legközelebbi piac el-látásáról nem gondoskodik. A föld népe még kevésbé. A gazdasági egyesületek pedig ezzel a fontos és jövedelmes dologgal nem törődnek s legfeljebb az a rendeltetésük, — úgy látszik — hogy hébe-korba meg-utaztassák titkárait valamelyik kiállít-ásra. Összegyűlnek nagy ritkán valami ülésfelére öt-hatan, tudomásul veszik, amit a referens elmakog, de nincs érdeklődés semmi iránt, mert a bürokratizmus ide is befészkelte magát.

Pedig hát figyelembe kellene venniök, hogy mily nagy jelentőséggel bír a városi piac a termelőkre éppen a szomorú gaz-dasági viszonyok következtében. Ha tud-nának ilymódon érdekeltséget adni a ta-goknak, nekik anyagi előnyt biztosítani, akkor nem 3—400, jobbra tagdíjhátra-lékos tagja volna az egyesületnek, de 5—6000. Persze, csak törödni kellene valakinek azzal a nagyjelentőségű kérdés-sel, a mivel a készpénz bevételi forrás bír éppen abban az időszakban, a mikor a többiek már megszűntek, kimerültek, vagy vékonyan adnak.

Ha jó termésre van remény, akkor a bajok még fokozódnak. A piaci termelés alárendelt jelentőségű ág. Nincs rendszer, nincs céltudatosság. Ha éppen véletlenül terem zöldség, hüvelyes, vagy más és éppen kell egy pár krajcár, akkor a gazda bejön árusítani a városba, melynek fogyasztását egyébként souverain megvetéssel lenézi.

Innét ered aztán az a jelenség, hogy nagyobb vendéglők nemcsak a fővárosból rendelnek meg pl. salátát, gombát, gyümölcsöt, de igen gyakran külföldről. Innét ered az is, amit a szemlélő megfigyelhet, hogyan megy át lassankint bolti cikké az, ami azelőtt olcsó, hozzáférhető piaci cikk volt s hogyan szorítja ki a külföldi, vagy más vidékbéli termelés kifelé a helyit. Egy boltot ismerünk Pécsen, a hová Egyptomból hozzák a veres hagymát s annyira olcsón adja, hogy még a kofák is innét szerzik be szükségleteiket.

Pedig nem kell nagyon bizonyítgatni,

centiméternyit levágni, hogy a halaspintni ez után két kapocsra járják-e, vagy pedig csak egyre. Mert ez mind fölöttébb szükséges ah hoz, hogy háboru esetére teljesen kiművel-jék a derék harcosokat. Sok is ám a gondja a krigszminiszter urnak!

A legény, a ki ivott már katonák vizéből, evett már a kenyerekből s magára rántotta a mundért, megváltozik teljesen. Lehámlik róla minden szokás, a mit ott ki-vül tanult itt új iskolát nyitnak neki, ismer-etlen dolgokról beszélnek hozzá, a miket hirtől hallott is már talán valamikor. Éppen mintha csak az abécét tanulná. Először ne-hezére esik ez a tudomány, de idők jártával beletörődik aztán s a teste és a lelke is át-főrmálódik egészen.

Kaszárnya, kaszárnya,
Szomorú kaszárnya,
A lelkem belőled
Hogyha kitalálna:
Bus könyhullajtással
Jaj be messze szállna . . .
Kaszárnya, kaszárnya,
Szomorú kaszárnya.

De bármerre fordul
Silbakra lel itten,

hogy a vidéki városok környékének birto-kosai állandó és biztos jövedelmi forrást találnának a városok fogyasztásában, ha rendszeresen termelnének és tenyésztené-nek. Bizonyítja ezt a tapasztalat a tej-termelésnél. A nagyobb birtokosra nézve is fontos jövedelmi forrást képez a város, a földművesre nézve pedig éppen elsőrendű jelentőséggel bír. Annak van értelmi ké-pessége, de nincs akarata kissé kereske-dőnek is lenni, vagy foglalkozni a szerinte ily alárendelt ággal; utóbbinak volna aka-rata, de nincs értelmi képessége, a gaz-gasági egyesületek pedig ilyesmivel a multban sem törődtek.

Kétségtelen, hogy szövetkezeti alapon sokat lendíthetnének magukon a termelők, de nyernének a vidéki városok is, meg-szabadulnának egyszerre a kofa-uralomtól. De hát mi csak vidéki város vagyunk, akik inkább törődünk egy szenzációs esemény-nyel, egy fényes mulatsággal s csak irigy-séggel gondolnak a jobbérzésűek a fővá-rosi szép árucarnokokra, vágyólag az olcsó és rendszeres élelmezésre, a mire ma senki sem gondol nálunk, se a gazda-sági egyesület, se a magisztrátus, de még Vaszary főkapitány se.

A főispán beiktatás epilógja.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1897. március 31.

Az időjósoknak, mint száz eset közül, kilencvenkilencben, tegnapi sem lett igazuk. Az idő nemcsak egész nap volt a legszebb, de még az este is olyan derült és kedvező szép volt, mintha csak tüntetőleg akarta volna a meteorologiai intézetet lecafolni, a mely esőt jelzett a tegnapi nap folyamára.

S épen ezért, mert az idő a legkedve-zőbb volt, igen szépen sikerült a főispáni beiktatás epilógja is, a város kivilágítása és a fáklyásmenet. A diszbankett után, mely tegnap lapunk zártáig eltartott, nem is volt más már hátra a beiktatási ünnepekből, csak ez. Előtte diszeloadás volt hirdetve a színházban, utána estélyt adott a Nemzeti Kaszinó. Tudósításunk mindeme bezáró ünne-p-ségekről a következő:

Kik azzal biztatják;
Jobb hely ennél nincsen.
Itt is elé állnak,
Ott is elé lépnek;
És nagy fáradtságba
Mire kitalálna
Elviszik a vizét
A lelkem szemének.

Akkor már igazi katona! Elhitették vele, hogy csak itt van napsugár. Ami ab-ban a másik életben melegít, az nyomába se akadhat ennek. Azt úgy árendálják azok ott künn interesre, de ezt itt benn ingyen adják. No, persze azért valamivel mégis meg kell szolgálni, de hát micsoda fárad-ságba kerül ez?

Az egykori jámbor parasztleánybe úgy orvososágos kanaianként befészkelte magát a büszkeség. Mig előbb illedelmesen megsü-vegelte a kaputos embert, most lenézi. Nem tartozik másnak köszöntéssel, csak aki hason-szerű ruhát visel.

Valahol zavarog a cibil népség. Nem elég a csendőr, hogy féken tarhassa őket. Nosza menjen egy kompánia katona és csináljon rendet. A zavargók között talán ott van a legény apja, a testvérje, kik hogy megnyerhessék a maguk igazát, bátran mel-let tárnak a szuronyoknak is. Nincs más

A színházban.

„Egy nap se muljék el diszeloadás nélkül” — gondolhatta a direktor a római bölcs példájára és még tegnapi is diszelo-adást hirdetett. De mivel a kivilágítás és a fáklyásmenet csak kilenc óra felé volt végére várható, utána pedig a kaszinói estély kö-vetkezett, a diszeloadást ennél fogva 5 órakor kellett megkezdeni, hogy hétre vagy fél-nyolcra véget érjen.

Színre a „Tót leány” került, Pálffy Ninával a címszerepben, ki igen kedves, bájos Hanka volt; élénken játszott, elraga-dóan rakta a tót topogót és brillánsul éne-kelt. Méltó partnere volt Polgár, a Misó tót legény szerepében, a ki minden szavá-val derűtséget keltett a nézőtöredékben. Igen jó volt Perényi, mint Gyarmathy Bandi, továbbá Boross és Benkő Jolán. Gyarmathy, Bognár és Bodroghy né szolgálták még rá most is, mint mindenkor, a dicséretre.

Az előadás közben különben egy saj-nalatos szerepváltozás is fordult elő. Pol-gárné, a ki Máthé Julist játszotta az első felvonásban igen kedvesen és sok tempera-mentummal, felvonásközben rosszul lett. Mivel a színházban ügyeletes orvos nem volt, csak nagysokára tudtak orvost keríteni s eközben, mivel gyengesége miatt a szerepet tovább úgy sem játszhatta volna, Bodroghy Linát ugratták bele a Máthé Julis szerepébe, a ki aztán a második és harmadik felvoná-sban, szintén sok kedvességgel, végig is ját-szotta a szerepet. A közönség persze csodál-kozott a szerepváltozás miatt, mert csak egy-két a színpadra járatos habituének volt tudomása Polgárné rosszulletéről.

Hogy pedig mekkora volt ez a közön-ség? Akkor, hogy a vasárnap délutáni elő-adások publikumának a mellényzsebében el-fért volna; akkor, hogy csak úgy rengett a színház az ürességtől és a „diszeloadás” dacára is olyan hűvös volt a hangulat, hogy taps csak nagyritkán hangzott fel.

A kivilágítás.

Este félhét táján szokatlan látvány tá-rult a szemlélő szeme elé. A városháza tor-nyának vasrácsozata meggyújtott mécesek sokaságától vakítóan csillogott bele a leszálló esthomályba, a gázlámpák eltűntek oszlo-paikról és helyükre piros, fehér, zöld üve-gek foglalták el s egy egy gázláng lobogott közéjükben. A Széchenyi-tér házai ablakai-ban sorban gyultak ki a gyertyák lángjai, a

mód, közibük kell lövetni. A tiszt ur tüzet vezényel. A legény nem mondhatja, hogy: jelentem alássan, kapitány ur én nem lö-vök; ott van közöttük az édes apám, meg az öcsém. A ki mundért visel, annak nem szabad ismerni mást, csak — a reglamát. — A katona odamegy, ahova küldik, azt teszi, a mit parancsolnak neki.

S a három esztendő nehéz terhét, ab-ban a tudatban, — hogy ez nem lehet más-ként — elszenvedti mégis

Odahaza pedig hullámszik az aranyhaju kalásztenger, boldog reménnyel biztatva az aratásra. Már fenik a kaszát, a sarlót, az aratógazda számlálja már kezeseit. Apró fű-jek szaladgálnak a buzatáblán és csipognak az anyjuk után. Egy eltéved valahogyan közülük. Dédeigető leánykezek veszik párt-fogásba. Az a kis pihés jószág, hogy megsi-mul ott a hullámszó leánykelek fölött, me-lyeket félve rejteget a pruszlik, amiből néha mégis kivillan a gyolcsing patyolat fehérsége. Egy hitványos legény nézi sóvár szemekkel a leányt. (Nem az igazi, az a király kenye-rét eszi most!) Szinte elnyeli a szeméivel s félénken sutog a hangja:

— Jó a szived, az árva madárkölyök-höz is jó, csak én hozzám marad idegen!

városháza emeleti ablakai alatt pedig szintén mécses sokasága kezdte terjeszteni a ragyogó világosságot. A király utca bolti kirakatai és házainak ablakai mind fényárban usztak, valamint a Mária, Kardos Kálmán, Irgalmasok és Ferenciek utcáján sem volt ablak, a mely gyertyaláng nélkül maradt volna hét órára, mikor azt est beállt és a kivilágítás teljes szépségével kezdett jelentkezni.

Ekkor tájt vonultak be a Zsolnaygyári tűzoltók, zenekaruk hangjai mellett, a város házára, honnan aztán a városi önkéntes tűzoltóságához csatlakozva a hadastyánokkal együtt kísérve ezek zenekarától, a „Korona“ elé vonultak, honnan az egyik fáklyásmenet indulandó volt, hogy a Scitovszky-téren és a Kardos Kálmán-utcán át jöjjen az ünnep színhelyére, a városháza elé. Velök volt Reeh György tűzoltóparancsnok is, teljes díszben, a kinek rendezői talentuma csak most tűnt ki igazán. A második fáklyásmenetben résztvevő veteránok, polgári kerékpárosok, kath. Legényegylet, kőműves és ács-egylet tagjai a Scholtz-féle sörház előtt gyülekeztek és a Zsolnaygyári tűzoltó zenekar hangjai mellett a sörház-utcán és Mária utcán át indultak a Széchenyi térre.

Ezrekre menő nép lepte el a teret s türelmesen várta a fáklyásmenetek megérkezését. Közben a 44-ik gyalogezred zenekara, a Pécsi Dalárda és a Polgári Daloskör tagjai helyezkedtek el a városháza előtti emelvény körül, majd megérkezett a népiszkolai tanítótestület is, vagy huszonnégy iskolásfiúval, kik igen kedves látványt nyújtottak, minegyikök egy kis lámpiont tartva kezében.

A tér fényárban uszott, mikorra — úgy nyolc óra felé — a két fáklyásmenet a belvárosi templomnál találkozott és egyesülve vonult, éljenriadalom között, a városháza elé, hol lassankint elhelyezkedtek.

Ugyanekkor érkezett meg a főispán Majorossy Imre, polgármester kíséretében. A főispán neje a főjegyzői szoba ablakából gyönyörködött a ritkaság látványban, a mit különösen emelt a magnezium-fáklyák meggyújtása, melyek piros, fehér, zöld és kék színben, vakítóan ragyogtak be az emelvény előtti színteret.

A katonazenekar nyitánya vezette be az ünneplést, s eközben érkezett meg a vasútról Fejérváry Géza báró, honvédelmi miniszter, a főispán atyja is, a kit Kardos

A leány elpirul, valamit beszélhet is, mert mozog az ajka.

A legény mind közelebb férközik hozzá s hadarja:

— Belevesztem az aranyos hajadba, kötve tartja a szívemet minden egyes szála.

— Megölök valakit, ha nem lész az enyém!

A leány egyszerre csak elereszti kezéből a pihés fürjcskét. Talán véletlenül, talán készakarva. De nem kap utána.

S az alkony ledobja a köpenyegét a vidékre. Az égen, melyet csak itt-ott tarkáz egy egy báránnyel, elkezdik gyújtogatni a gyertyákat az angyalok. Egymásután gyulnak ki, egyik egyik csak néhány percig lángol, azután elkoppantják.

Igy koppantja el a szerelem gyertyácskáját is a messzi távol . . .

*

Hull az arcok verejtéke a kenyérszerzés nehéz munkájában. Az az élettől duzzadó, az a tömérdek fiatal erő pedig, kiket várva-várnak haza, mert nincs elegendő munkáskéz, ott szolgál, ott parádézik az armádiában.

Gombot fényesít, fegyvert pucovál, okzerciroz, spítálba, dinstbe megy s odahaza aggódnak érettük és sopánkodnak azon, hogy még azok se lehetnek urak, akiket a király házában kovártélyoznak el . . .

Tóth Dezső.

Kálmán, Aidinger János, orsz. képviselő és Vaszary Gyula rendőrkapitány kísérték. A miniszter felment a főkapitány szobájába és onnan hallgatta végig Záray Károly dr. keresk. és iparkamarai titkár üdvözlőbeszédét, melyet a polgárság nevében intézett a főispánhoz.

Fejérváry Imre báró főispán emelkedett hangon köszönte meg a lelkes óvációt s a körülötte álló urak vállalkra emelték háromszor is s úgy intett köszönetet lelkes éljen riadalom között a népek.

A „Pécsi Dalárda“ éneke harsant fel ezután s Huber „Honfida“ ával üdvözölte a főispánt, a ki az ének után felhangzó taps és éljenriadalom közben kalapját lengetve mondott köszönetet a szerenádért. Az ünneplés lelkesültséget csak fokozta a „Polgári Daloskör“ éneke, mely után a vagy kilenc száz főre menő fáklyásmenet megindult a térről és a Jókai-téren átkerülve a király-utca-ra vonult, a katonazene és a két másik zenekar hangjainál léptetve el a főispán előtt. A menet hosszú láncolatban egész a „Hétfejedelem“-ig vonult, éltetve mindenütt a főispánt, a ki kíséretével, nejevel és a honvédelmi miniszterrel egyetemben szintén követte őket s rövid pihenőre lakására hajtattott, hogy aztán a Nemzeti Kaszinóban, a tiszteletére adott estélyen jelenjen meg.

Estély a nemzeti kaszinóban.

Az ünnepelet új főispán tiszteletére a nemzeti kaszinó fényes és kitűnően sikerült estélyt rendezett, melyre ezuttal nem a táncvonzotta a fiatalokat, hanem, hogy szemtől szemben láthassák a honvédelmi minisztert, a főispánt és annak — szeretetreméltó feleségét.

El is jöttek oly sokan, hogy alig lehetett mozdulni a nagy teremben, bár merre néztünk, elegáns toillettek, vagy a frakkon rendjelek láthatók, igazi elite közönség volt együtt. Ott láttuk Szily Pongrác, Kardos Kálmán, Brázay Kálmán, Aidinger János országgyűlési képviselőket, Majorossy Imre polgármestert, Schluppenbach István, Zurna Károly tábornokokat, Dragonescu Döme pénzügyigazgatót, Ternovszky Alajos pénzügyigazgató helyettesét, Opris Péter postaigazgatót, Degenfeld József gróf debreceni főispánt, Szily László alispánt, Balog Károly tábla tanácselnök, Sável Kálmán törvényszéki elnököt, Szilassy Gyula követségi attachét, a főispán társaságában Pécsre érkezett gróf Korniss Károly, Kolozsvári Miklós, Payr Vilmos, Sonntag Nándor miniszteri hivatalnokokat, de Pécs és környéke közönségét is teljes számban.

Feszés figyelemmel és izgatottan várták Fejérváry Géza báró honvédelmi minisztert, ki pontban 10 órakor karján Krasznay Jenő dr., a kaszinó igazgatója nejevel megjelent — br. Fejérváry Imréné, kit az igazgató remek kiállítású csokorral lepelt meg, Kardos Kálmán jött a terembe, és bemutatatta magának a hölgyeket, kikkel egy ideig kedélyesen ebészelgetett s mikor a katonazenekar ráhuzott a keringőre, Krasznay Jenő dr. megnyitotta a táncestélyt.

És ezután folyt a tánc, akárcsak a farsangban és kihuzódott a mulatság a késő éjjeli órákig. A táncban résztvettek: Blachier Aranka, Dávid Ilona, Driesz Frida, Dedinszky Olga, Fekete Irma, Gilming Józsa, Hölbling Terka, Heffner Viktória, Kindl Giza, Kovácsfy Mimi, Langer Olga, Löwy Anna, Luiszer Margit, Mazaly Paula, Máté Gizella, Mihalovics Mariska, Martos Sári, Nagy Klémi, Nyers Annyalka, Némethy Mariska, Opris Angela, Obetko Gizella, Pfeiffer Ilka, Polgár Blanka, Rozinger Etelka, Reberits Gizella, Radocsay nővérek, Razgha Ilona, Stern Mariska, Szily Böske, Szántó Etelka, Schneckenger Juliska, Schwarz Vilma, Ternovszky Irén, Tixler Aranka, Kerner Elza, Veidinger Etelka, Váry Piroska, Kovácsfy

Vilma, Zsolnay nővérek, úgy a hölgyek közül Aidinger Jánosné, ifj. Antal Gyuláné, Brázay Kálmáné, Polgár Tivadarné, Csigó Jánosné, Csigó Kálmáné, Christóf Tivadarné, dr. Darányi Ferencné, Forray Valérné, Förster Jenőné, Fischer Béláné, dr. Johann Béláné, Krászonyi Ferencné, Krasznay Miklósné, Krasznay Jenőné, Kossits Akosné, Kiss Aladárné, Littke Ernőné, Máthé Ödönne, Madarász Istváné, Matyasovszky Ferencné, Molnár Kálmáné, Notter Jenőné, Opris Péterné, Payr Vilmosné, Ruh Aladárné, Stern Károlyné, dr. Szilágyi Istváné, Szabó kapitányné, Szinkovits Károlyné, Szikorszky Tádéné, özv. Sauska Jenőné, Taussig Zsigmondné, Torkos Lászlóné, özv. Thaller Gusztávné, Wiesner Rajmárné, Várady Gézané, Zsolnay Miklósne.

Társasvacsorák.

Az est befejezését két helyen is társasvacsorát tartottak.

A Polgári kerékpáros egylet tagjai a „Hétfejedelem“-ben gyűltek össze, — míg a Scholtz sörcsarnokban vagy két-háromszáz főre menő polgárság tartotta társasvacsoráját. Természetesen, egyik helyen sem hiányzott a kedélyes hangulat s voltak tóosztok is bőven. A polgárság bankettjén rövid időre a főispán is megjelent, mikor a kaszinói estélyre indult.

Igy végződött a háromnapos installáció ünnepege. Szép volt a beiktatás epilógja is és sikerült minden tekintetben.

Hirek.

Pécs, 1897. március hó 31.

A mérték alatt.

Tegnap vette kezdetét a sorozás a pécsi járás legényeire vonatkozólag a Scholtz-féle sörházban.

Délután arrafelé vitt el az utam.

Nagy sokadalmon akadt meg a szemem; egymást támasztotta ottan az ember, akik nézegettek az ablakokra.

— Mit néznek? — adtam föl a szót. Egy menyecskeforma elpirosodott erre a füle hegyéig, osztán a két tenyerével betéritette a képit.

Én a kaput nézem, mondta kis vártatva, de az emberek azt az ablakra akasztott tüllkendőt, aki teli van lyukkal s akit azért akasztottak oda, hogy meg ne lássék, melyik legény lép ott ben a mérőléc alá.

A menyecskekének igaza volt. Az a kendő úgy megvolt sűrítve a liktól, mint akármelyik jóra való sajba. Atpisloghatott rajta az ember — rendin.

Ühüm, gondutam, hát asszentának. Ez is asszentálás!? Az én időmbe másként ment a sor. Hiszen a legények még nem is kiáltoznak, a csizmájuk szarát se verik a kezükkel az utcán, meg azt se zöngik:

Erre megyünk, erre

Ittend vizitának,

Ittend irgyák be a nevünk

Koromprinc bakának!

Olyan csöndesek, mintha a tik ette vóna el előlök a kenyeret.

Mikor a velembeliekkel somfordátunk ezen a szent helyen, fölkerült a nap az égi firmamentumra, széjjel huzta a ragyogó képét s lenevetett ránk, mintha csak aszonta vóna:

— Ezek a gyerekek, akikbe nekem kedvem telik!

De járta is ám a nóta, meg az ital. Azt, hogy mikor szólítják a numeránkat, rőndör urak hosták birtul a dutyiba, mert hát oda kvártélyoztak el bennünket, mikor már sok vót a jóbul. Hanem benne is maradt ám a fele; gyarapodott az armadia szé-

pen. Nem köllött a regimenc orvos urnak sokat vesződni, hogy emejje fő a jobb lábát, meg most a balt, hunnya be a szemeit, lépjen egyet előre, kettőt meg hátra, ölig vót neki, hogy eccer végig kontorásszon rajtunk a szemeivel s kimongya, hogy tauglich.

Mikor azt kérdezte tőlünk a regimenc orvos ur: Akarsz e katona lenni, öcsém? nem akadt a mi torkunkon a szó, hanem kirukoltunk szépen, hogy:

— Elpártuna tülem a rózsám szive, ha nem lennék az.

A Stinglic Józsi meg aszonta:

— Vigyen be a regimenc orvos ur nem bánom, ha mást se kő csinányi a három esztendő alatt, csak a regimenc orvos ur cipellőit subickunyi.

Osztán nem vettünk mink pántlikát, végszáma kináták azt oda a menyecskék, meg a lányok a harcosnak.

S tartott a bucsuzkodás a cibil élettől egészen október elsőig, akkor osztán mikor levedlett rólunk a cibil gunya, kezdődött a bőjti ebéd.

Ezek a legények mostand bőjtünek mán, peig még nem is szagutak kaszánya levegőt.

Valami búbanatos érzés rágt a szivem gyökerit, hogy ezt elgondultam. Sebten a hátam mögött is hagytam a sörházat, bepöngtem oda ahun italt mérnek — mert nem boldog a magyar! Flóri.

Napirend 1897. április 1-én.

Naptár: esütörtök, apr. 1. — Róm. kath.: Hugó. — Prot.: Hugó. — Görög kel. (márc. 20.) Szabb. vtk. — Zsidó: Veadar 28. — Nap kél 5 óra 23 perckor; nyugszik 6 óra 13 perckor. — Hold kél reggel 4 óra 46 perckor; nyugszik délután 4 óra 48 perckor.

Időjárás: hőmérséklet 11 Celsius fok meleg; légnyomás 741. — Kilátás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: változó felhőzet mellett, jelentékeny csapadék nélkül enyhe idő várható.

Színház: „Niobe.”

Építő iparosok tanfolyamán záróvizsgálat a sziget külvárosi népiskolában délután 2 órakor.

Sorozás befejezése a Scholtz-féle sörházban.

— (**A honvédelmi miniszter Pécssett.**) Báró Fejérváry Géza, honvédelmi miniszter, tegnap a gyorsvonattal érkezett Pécsre, az ugyancsak Pestről jött Opris Péter pósta és távirtda igazgató társaságában. Az indóháznál fogadására megjelentek: Aidinger János, Kardos Kálmán, Brázay Kálmán országgyűlési képviselők, ugy Krasznay Mihály. Az üdvözlés után kocsira ült és a városháza elé hajtattott, melynek emeleti ablakából végig nézte a fia tiszteletére rendezett fáklyásmenetet. majd a nemzeti Kaszinó táncestélyére ment, hol megszólításával kintüntette a jelenvolt képviselőket, katonai méltóságokat, mire a kaszinó igazgatója szobájában elfogyasztott vacsora után Aidinger János, Kardos Kálmán képviselők, Majorossy Imre polgármester és Weinhardt Manó forgalmi főnök kíséretében kihajtatott a pályaudvarra és még az éjjeli vonattal Budapestre tért vissza.

— (**A pécsváradi adóhivatalhoz**) a pécsi magy. kir. pénzügyigazgatóság adóhivatali szolgárá P e l c József, pécsi adóhivatali kisegítő szolgát kinevezte. Az új adóhivatal holnap, április 1-én kezd meg működését.

— (**Felolvasó est.**) A pécsi Katholikus Kör április 4-én (vasárnap) tartja harmadik felolvasó estjét a következő műsossal: 1. Ének, előadja a kör énekkara. 2. Vallás és társadalom; felolvassa I g a z Béla dr. 3.

Ave Maria, Wajdits Alajostól; éneklé Z e l e s n y Sarolta urhölgy; zongorán kíséri C a n k l Mici urhölgy. 4. Stella maris, Várad Antaltól; szavalja B a g h y Gyula. A felolvasó-est kezdete fél hat órakor.

— (**Névmagyarosítás.**) Scheinbók (Scheimbogn) Károly tamási kir. járásbíró sági segéd telekkönyvvezető, ugy a maga, mint Károly és Ilona nevű gyermekei vezetőknévét, belügyminiszteri engedéllyel Boronkaira magyarosította.

— (**Vörös kereszt-egyleti közgyűlés.**) A vöröskereszt-egylet baranyamegyei választmánya és pécsi fiók-egylete jövő hó 4-én (vasárnap) délután 3 órakor tartja meg évi rendes közgyűlését a belvárosi népiskola első emeleti nagytermében. A közgyűlés tárgysorozata a következő: 1. Titkár évi jelentése 2. A választmány és pécsi fiók-egylet jövő évi költségelirányzata. 3. A választmányból kilépő tagok helyeinek betöltése. 4. Indítványok.

— (**Joggyakornokok kerestetnek.**) A pécsi ítélőtábla kerületében három joggyakornoki állás van üresedésben. Pályázók 15 nap alatt nyujtsák be kérvényeiket a királyi tábla elnökségéhez.

— (**Ki volt az öngyilkos asszony?**) Annak a szerencsétlen öngyilkosnőnek kilétét — a ki tegnap a vonat elé vetette magát — már megállapították a kilétét. Az öngyilkos asszonyt M a r e k Mari férj. G a d ó Andrásnének hívják s a kis haviboldogasszony-utcában 13. szám alatt lakott. Körülbelül ötvenkétéves volt s a legnagyobb valószínűség szerint életuntségből lett öngyilkossá. Erre mutatott az a tény is, hogy nemcsak tegnap kísértette meg, végzetes tette elkövetése előtt, vagy kétszer is hogy egy-egy érkező vonat elé dobja magát, hanem már hetekkel ezelőtt, vagy három különböző alkalommal ugy akadtak rá a vasut mentén járókelők, hogy a sineken fekküdt várva, hogy a vonat jöjjön és elgázolja. Erőszakka! távolították el mindannyiszor a sinekről, míg végre tegnap aztán sikerült végzetes szándékát végrehajtania. Az öngyilkos asszonyt ma temették el a budai temető halottasházából.

— (**Gondnokság alá helyezés.**) A pécsi királyi törvényszék S c h n e i d e r Miklós né szül. Heinmüller Katalin, 36 éves róm. kath., németmárok lakost, elmebaj miatt, gondnokság alá helyezték.

— (**Adózók figyelmébe.**) A városi tanács közhírré teszi, hogy a folyó évre érvényes IV. osztályu kereseti adó és az ezzel kapcsolatos jövedelmi pótdadó-lajstromok elkészülvén, a városi pénztári hivatalban április 5 ig bezárólag közszemlére kitéve vannak. Azok, kik már ily adóval régebben is megszólalást az adókiivetés ellen; azok pedig, kik ily adóval most első ízben rovatnak meg, az adóösszegnek adókönyvecskéjükbe történt bejegyzése után 15 nap alatt szólalhatnak fel a kirótt adó ellen.

— (**Megszökött a büntetés elől.**) H o r v á t János, pécsi napszámos lopást követvén el, e miatt a bíróság elé került. El is ítéltek egypár havi börtönre, a mely ítélet ellen aztán sietett felebbezéssel élni.

Ugy látszik azonban, hogy nem bizott az ártatlanságában, mert egy szép napon csak odább állt Pécsről, de hogy hová megy, nem mondta meg senkinek. Most az ítélet jogerőssé válván, nem találják sehol az elítélt embert, a ki a büntetés elől jónak látta megszökni. Természetesen, elrendelték a körözését és ha kézrekerítik valahol, átadják az ügyészségnek s mégis csak le kell ülnie a rá mért büntetést.

— (**Himen táblájáról.**) Meglátszik a bőjt a pécsvárosi anyakönyvi hivatal házasulandók kihirdetési tábláján is. Bőjtben nem lévén szokásban a házasság, nem igen jelentkezik új pár az anyakönyvi hivatalban sem s alig van egy-két jegyes pár neve kint a drót alatt. Azok között is vagy három már a múlt hét végén is ott volt s új jegyespárok csak a következők:

Paulay Elek, rk., Pécs — Zimmer Etelka, rk., Pécs;

Szabó István, rk., Pécs — Kiss Juliánna, rk., Pécs.

— (**Beteg képviselő.**) Hentaller Lajos, a baranyavári kerület orsz. képviselője, már több mint egy hét óta beteg s erős meghülés folytán a szobát nem hagyhatja el. Az orvosa influenzát állapított meg s a betegség előreláthatólag meg egy ideig el fog tartani.

— (**Tűz a rossz kémény miatt.**) L e d e r e r Károly, siklói lakosnak a matyi pusztán levő cselédháza leégett. A tűz onnan keletkezett, hogy a leégett épületen rossz volt a kémény s belőle kihatótak a szikrák a tetőre, melyet aztán felgyújtottak. A gondatlanságból okozott tüzről jelentést tettek a bíróságnak.

— (**Ellopott ruhák.**) V a s z i l y e v i c s Vászó, siklói lakosnak istállójába, a bezárt ajtó feltörése után Peitler János gyüdi lakos, behatolt és az ott talált ruhákneműeket ellopta. A csendőrség azonban még idejekorán elfogta a betörő embert, kinél az ellopott ruhákat meg is találták. Ezek aztán visszakerültek tulajdonosukhoz, a betörő tolvaj tettét pedig feljelentették a bíróságnak.

— (**Patkányok a padláson.**) H e s z Lambert, lipovai vendéglős, özv. Fischerné padlásán tartotta kukoricáját, s már többször tapasztalta, hogy a padlásdeszka fel van feszítve és a kukoricája kevesbedik, s legutóbb is, midőn tengeriért ment nézni, hát látja, hogy mintegy 30 zsák kukoricának csak hült helye. Hesz rögtön jelentést tett a hercegiaki csendőröknek, kik a tetteseket ki is nyomozták Sztrákos János téglamester és neje, valamint Toskovics Boldizsár ottani lakosok személyében. Ezek töredelmesen beismerték, hogy a lopást éjjelenként a padlásdeszkanak fejszével való fölfeszítése után ökökövették el s az így ellopott kukoricát Horváth Stokó koresmároshoz vitték, ki egy fél liter pálinkát s néhány font zsirt adott érte. Az orgazdát, meg a bűnösöket a dárda kir. járásbírósnál feljelentették.

— (**A „Pécsi Műkedvelők Egylete”**) április 3-án (szombaton) a „Hattyu” nagytermében zártkörű családi estélyt rendez. Műsor: „Az anyakönyvi hivatalban.” Bohózat 1 felvonásban. Idő 1895. Történelm Kislón. Személyek: Tohonya Dömötör anya-

könyvvezető Bálint Ferenc. Pávián, írnok Nagy József, Kajla Péter, urasági béres Petrovics Nándor. Boros Pál, Sörös Péter, koresma töltelékek, Feil Gyula, Kallupka Sándor. Naftalin Pinkász, anyakönyvi felügyelő Mittinger Vilmos. „Szülőföldem“ szavalja Hoff Antal. „Éji dal.“ Előadják Bálint Ferenc, Feil Gyula, Kallupka Sándor, Mittinger Vilmos, Petrovics Nándor. „Legenda.“ Szavalja Mittinger Vilmos. Műsor után tánc, a zenét Korodi Károly zenekara szolgáltatja. Kezdeté 8 órakor. Beléptidij 40 kr. Felülfizetések köszönettel vétetnek és hirlapilag nyugtáztatnak.

— **(Sötét bűn.)** Sötét bűnnel, magzata előléseivel volt vádolva Gungl Katalin, 23 éves, mohácsi illetőségű, németbólyi cseléd. A sötét bűn be is bizonyult ellene s most a törvénybírák akarták rá ki mondani az igazságos ítéletet. A bűnös leány azonban nem várta ezt be; megszökött Németbólyból s most valahol ismeretlen helyen rejtőzködik az igazságszolgáltatás kezei elől. A megszökött leányt nyomozzák.

— **(Elfogott rabló.)** Nagy népcsődületet okozott Szegzárdon mult pénteken délután egy rabló elfogatása, a kit az ujjvárosból üldöztek a belvárosba, a hol azután el is fogták. A rabló neve Petrácsik Antal gácsországi illetőségű, a ki még csütörtökön be lopózkodott Simon Takács István házába és az első szobában húzta meg magát egész péntekig, a honnan nem tudott kimenekülni, mivel — nem tudva, hogy rabló van benne

— rázárták az ajtót. Midőn a gazda pénzét és ezüst zseboráját magához vette, pénteken délután kitört a szobából és Simon Takácsné ellökve, futásnak eredt. Az asszony nagy lármát csapott, mire többen üldözőbe vették a menekült és elcsipték s a csakhamar megérkezett csendőröknek át is adták.

— **(Szélhámós könyöradománygyűjtő.)** Egy magát Horvát József, ké méndi születésű embernek kiadott, 28 évesnek látszó szélhámós könyöradománygyűjtőt keres most a rendőrség. A szélhámós hamisított könyöradománygyűjtési engedéllyel házalt házról-házra s nem is kért előzetes engedélyt a rendőrkapitányságtól sem. Mikor manipulációjának tudomására jöttek, el akarták fogni, de arra már kerekét oldott. Most mindenfelé keresik.

— **(Kanyaró.)** Kaposváron járványszerűleg lépett fel a kanyaró, mely azonban az eddigi tapasztalatok szerint szelid lefolyású, minélfogva a gyermekek nem halnak bele. A városi közegészségi bizottság ez ügyben ülést is tartott, melyen több köztisztviségi ügy lett megbeszélve.

— **(Hütlén hajcsár.)** Kovácsics Velemir ráctöttösi lakos Valpón 51 darab sertést vett s azokat Lenhard Pál valpói hajcsárra bizta, hogy hajtsa Mohácsra, míg ő Rác-Töttösre megy a járlatait rendezni és hogy Mohácsra várja meg őt. Mohácsra érvén, az 51 drb. sertést több mohácsi lakosnak eladta s a vételért elmulatta. A csendőrség a sertéseket a vevőktől elkobozta, a

hütlén hajcsárt letartóztatta s ellene, valamint a vevők ellen is a feljelentést megtette.

— **(Kitört rajta a veszettség.)** Bába községben és környékén néhány hónappal ezelőtt annyira elszaporodtak a veszett ebek, hogy csak a legerélyesebb hatósági intézkedéssel lehetett a dühös állatokat kipusztítani. A kóbor veszett ebek többeket megmártak, a kiket fel is szállítottak annak idejében Budapestre gyógyítás végett. Máté Imréné, sz. Ruppert Mária bátai lakost is megmarta a veszett kutya azon időben, a kin most kiütött a rettenetes betegség, mely halálát is okozta.

— **(Megszökött cseléd.)** Mornailla János, siklósi illetőségű cseléd, a gazdájától megszökött. Ruháit mind magával vitte, csak cselédkönyve maradt a gazdájánál s most köröztetni a szolgabírósa. A megszökött cseléd huszonegy éves, görög-keleti vallású s különös ismertetőjele, hogy nyakán égési seb van.

— **(Találtatott)** egy arany fülbevaló. Igazolt tulajdonosa Trixler Aladár rendőrbiztosnál a városházán átveheti.

Longines arany és ezüst zseborák egyedüli raktára Ernest Francillon & Co gyarostól (Szt. Imier Sveicz), továbbá a legkülönbözőbb arany-ezüst $\frac{1}{4}$ órát ütő és ismétlő zseborák, chronométerek, chronographok, úgy a legdiszesebb saion és ebédlő órák baroc, renaissance és XVI. Lajos korabeli kivitelben rendkívüli szép választékban eredeti gyári árban több évi jótállás mellett Schönewald Imre órás és ékszerésznel (Pécsett, Királyfőutca Hattyúépület) kaphatók, ki mindennemű javítást is gyorsan és jutányosan teljesít.

költői képzelődései ellen csak egy szer van, a házasság? Egy német uralkodó példáját hozza fel, ki polgári nőt vett el. Nem tudja, kit gondolt?

A következő éjjelen a helmburgi vártemplom viaszfáklyákkal volt kivilágítva. A templom közepén díszes ravatalon Holberg Leo koporsója nyugodott.

Egy darabig csend volt s már azt hitte, hogy az előbb érkekei csalódtak.

Ekkor ismét valami mozgást hallott, oly csendesen s mégis hallhatóan.

Valaki, a ki ajtajánál hallgatózott, tova sompolygott, egészen halkán — inkább lassu és óvatos, mint könnyed léptekkel.

Aztán ismét siri csend következett.

Helén nyakát előre nyujtva hallgatózott.

Semmi! Szive mégis mind hangosabban kezdett dobogni, bizonytalan félelem, a veszély előérzete vett erőt rajta s lázasan korbácsolta ereiben a vért.

Állapota tűrhetetlenné vált. Végre felkelt s könnyű pongyolát öltve magára az ajtóhoz sietett.

Itt a saját lélekzetét visszafojtva hallgatózott: minden csendes!

Egyszerre léptek zaját hallotta fölötte. Pedig ott fön, tudomása szerint, nem lakott senki.

A nagy félelem is elszántta teszi az embert. Hirtelen kinyitotta az ajtót s kilépett a homályos folyosóra.

Az első, a mi magára vonta figyelmét, sajátságos égési szag volt. Mellére szállt valami, a mi fojtogatta — Füst volt!

Mint a nyíl suhant végig a folyosón. Le akart futni a legközelebbi lépcsőn s bekopogtatni az első lakott szoba ajtaján.

De a bal oldal helyett jobbra fordult s egyszerre csak a folyosó végére ért, a hol egy keskeny csigalépcső felfelé vezetett, de lefelé vezető lépcsőzet itt nem volt.

A füst szemmel láthatólag a csigalépcsőről húzódtott alá.

Vidéki hátralekosainkat tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátralekaikat mielőbb beküldeni.

Közgazdaság.

□ A délmagyarországi kőszénbánya társulat, melynek megalakulásáról lapunkban annak idején már megemlékeztünk, értesülésünk szerint több községben már megkezdte és serényen folytatja munkálatait a kőszén telepek feltárása és aknázása céljából, a mely munkálatoknál máris kétszáznál több munkás foglalkozik állandóan. A társaság már nagyobb szabású gépeket is rendelt, a létesítendő bányaművekhez egy iparvasut már épülőben van, úgy hogy a széntermelés remélhetőleg rövid időn tényleg kezdetét veszi.

Mint már lapunkban említettük is, ennek a vállalatnak a révén vármegyénknek és a szomszédos Tolnavármegyének a filloxeravész által leginkább sújtott vidékén élő lakosság munkához és keresethez jut. A berlini bányáipar részvénytársulat, a mely az országban már több hasonló nagy vállalatot létesített, a budapesti bankkegyesülettel szövetkezve rendelkezésre bocsátotta a beruházáshoz és üzemhez szükséges tőkét s ez a két pénzintézet elegendő biztosítékot szolgáltat arra, hogy az újonnan alapított bányamű hazánk egyik legjelentékenyebb ilyen művállalatává nője ki magát.

A társulatnak bonyhádi üzletvezetősége, melynek élén Schubert Hugo bányamérnök áll, azon van, hogy a vállalatot szilárd alapokra fektesse, a mire nézve a hatóságok jóakaratu támogatása kívánatos lenne, ebben azonban — mint arról hitelt érdemlőleg értesülünk — eddig nem volt része, mert egyes hatósági személyek s nagyobb földbirtokosok, nem tudni mi okból, rossz szemmel nézik a társulat működését s bizalmatlanságot iparkodnak kelteni irányában a községeknek és magánbirtokosoknak.

Főleg azt hangoztatják, hogy a községek és földbirtokosok nagyon olcsón szerződtek a vállalattal, a mely nem is tekinthető komoly vállalkozásnak. Az ily ráfogások a falusi népnél természetesen hálás talajra találhatnak s annak körében elégedetlenséget szülnek.

Utána jártunk a dolognak s így abban a helyzetben vagyunk, hogy a kérdéses szerződések lényegét következőkben ismerethetjük: A társulat a kutatási munkálatok tartama alatt az egyes községeknek 300 frt évi bért fizet s a kutatáshoz vagy bányászathoz szükséges földterületeket még a munka megkezdése előtt minőség szerint 5—6—800 frt holdankinti vételáron megveszi.

A széntermelés megkezdése után a község minden métermázsza termelt szén után 1 krajcár bért kap, vagyis egy waggon szénért egy frtot. A szerződési idő lejártá után az egész bányamű, ingatlanaival, gépeivel s fel-

szereléseivel a község tulajdonába megy át. A községbeli lakosok az összes munkáknál és fuvaroknál idegenek előtt elsőbbséggel bírnak s a község képviselőjének joga van a társulat könyveit betekinteni, hogy a termelt szén mennyiségéről magának meggyőződést szerezhessen.

Mindezekből látható, hogy a vállalat mily tetemes előnyöket biztosít a községeknek s egyeseknek, míg a vállalkozók a maguk részéről egyelőre bizony csak kockára tezik a pénzüket, hogy szerencsét próbáljanak a föld gyomrában.

A mi a métermázsánként fizetendő 1 kr. bérösszeget illeti, az csak 20 waggon napitermelésnél is, ami pedig minimumnak tekintendő, évenként 300 munkanapot számítva, 6000 frt évi jövedelmet hajt a községnek.

Mindezt csak azért hoztuk fel, nehogy az egyes birtokosok vagy községek tévedésben legyenek a dolog mibenléte felől s a vállalat elé gördített akadályokkal a saját érdekeik ellen is vétsenek.

A vállalat létesítőjének s egyharmadrészből tulajdonosának, Rosenfeld Bernátnak a személyét is belevonják az áskálódók támadásaik körébe, miért reá vonatkozólag is iparkodtunk megbízható értesítéseket szerezni, s ezeknek eredménye az, hogy Rosenfeld Bernát előkelő kereskedőcsaládból származó magyar honpolgár, aki bár 25 év óta Bécsben lakik s ott ingatlanokat is szerzett, de magyar honosságát megtartotta s

Helén meg akart bizonyosodni minden áron. A lépcső alján még habozott, de aztán futva sietett fel.

Egy nyitott vasajtón, mint a pokol kapuján át láng és füsttenger tárult szeméi elé. Mégis átlépte a küszöböt s betekintett abba az óriás térségbe, a melyet a tetőzet alja magában foglalt. Nem volt sötét ez a térség, olyan volt, mint egy fényesen világított dóm, mert számos helyen magasra halmozott gyuanyagból hatalmas lángkévek törtek elé, megvilágítva az óriási tető egész bordázatát.

A lángtengerben egy emberi alak árnya mozgott idestova.

— Segítség! gyujtogatók! — kiáltá Helén kétségbeesetten s ekkor látta közeledni füst és zsarátnok közt ennek a pokolnak ördögét, Leot!

Egy második kiáltással visszaugrott, elérte az ajtót s azt dörögve csapta be maga után.

Aztán menekült le a lépcsőn, végig a folyosón, még egyszer felkiáltott s aztán ajultan rogyott össze.

Csak akkor tért magához, mikor erős karok kivittek az oszlopcsarnokba friss levegőre.

Amint mindezt úgy végiggondolta, megborzadt maga magától, mert hogyan lehetséges, hogy ő még él, s hogy még hallgatni képes!

Hallgatni!

Ki az, ki hirtelen megjelen az ablak előtt s ujjait halvány ajkaira teszi?

Egon.

Borzadva fordult el az ablaktól.

Az ajtó nyílik — s a gróf habozva áll a küszöbön.

Vanda olvasott arcában s rémülten kiáltá:

— Hol van?

— Bátorság, leányom!

Az uralkodó tisztelve a család fájdalmát, kíséreléssel egész csendben visszavonult.

Az uton kérdé hadsegédétől:

— Meghalt?

— Igen, felség.

— Hogy történhetett ez?

— Nem tudni bizonyosat, csak találgatnak. A hullát félig megszenesedve bedőlt tetőgerendák alatt találták meg.

— Borzasztó! . . .

A királyi fogat a fák alatt várakozott. Az udvari vadász intett tollbokrétás kalapjával s a vereskabátos lovász, ki a kocsis szerepét viszi, gyorsan nyeregbe veté magát.

Visszamentek Schwanenseebe; a csukott kocsiban szomorú s az esőzés folytán kétszeresen fárasztó utazás volt ez.

— Kedves tanácsos — szólt egy izben a király — megfigyelte ön Waldemar kisasszonyt, mikor a gróf visszatért? Az volt ám a milói Venus feje Gorgone arc-kifejezésével.

Ismét hosszú szünet állt be. Aztán a király hirtelen kérdé:

— Azt mondja valahol Kant, hogy a szerelem

1870. év óta Budapest főváros polgára. Ami pedig kereskedelmi működését illeti, elég arra utalunk, hogy a külügyminiszterium által az összes osztrák-magyar konzulátusoknak mint megbízható ipari vállalkozó a legmelegbben lett ajánlva.

Országgyűlés.

— **A képviselőház ülése márc. hó 31 én.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Harmadszori olvasásban elfogadták az appropriációs javaslatot. A zárszámadásokat a tulkiadásokkal együtt tudomásul veszik.

A s bóth János interpellációt végül az aninai bányászok ügyében, mivel a sovány napirend kimerült.

TÁVIRATOK.

— **A kvóta-bizottság tagjai.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A szabadelvű-párt a kvóta-bizottságba Falk Miksát, Hegedüs Sándort, Láng Lajost, Matlekovits Sándort, Pulszky Ágostot, Széll Kálmánt, Tisza Kálmánt és Josipovich Gézárt; a nemzeti-párt Apponyi Albert grófot és Horánszky Nándort jelölte ki.

— **Lyuk a levegőben.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A „Magyarország“ tegnapielőtti entfílje miatt Wolfner Tivadar Holló Lajossal pisztolypárbajt vívott. Mindkettő sértetlen. Felek nem békültek ki.

— **Érik a háboru.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A Kréta előtt horgonyozó hajók admirálisai hatalmaiktól csapaterősítéseket kértek a pacifikációhoz.

E végből tegnap konferencia volt Bécsben a király személyes elnökletével, melyen Goluchowsky külügyminiszter, Krieghammer hadügyminiszter, Windisch-Grätz gyalogsági felügyelő, Beck vezérkari főnök, Sterneck admirális és Paar főhadsegéd vettek részt. A tanácskozás három óra hosszat tartott.

Kandiából táviratozzák: Ma délelőtt tíz óraker bevonult az osztrák-magyar zászlóalj zeneszóval. A város török parancsnoka, Dsevad basa és Amoretti olasz ezredes átvették a vezénylő osztrák-magyar százados jelentését. Az aktusnál Pintér alkonzul is jelen volt. A török őrség katonáink bevonulásánál a város kapujánál fegyverbe lépett s tisztelgett.

— **Párosviaskodás a kvóta miatt.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az egyetemi ifjaknak a kvóta fel-emelése miatt való tüntetéséről sértően író Erdélyi Zoltán hírlapírót ma reggel Lovassy Ernő joghallgató alaposan megszabdalta.

— **Kiderült titok.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Benke Gyula lemond a képviselőségről, mert az új osztálysorsjáték vezérigazgatójává kijelöltetett, amit még ő is összeférhetetlennek tart a képviselőséggel.

Hirdetések.

100 ezer drb. tökéletesen fajtiszta

ültetésre kitűnően alkalmas

gyökeres

Rupestris Monticola

eladó.

Ezere 22 frt.

Ripária Selecta 1000 drb. 18 frt

Siptár Lajosnál

Pécsett, Nagy-Flórián u. 16. sz.

Kerékpár iskola

Alsó malom-utca 10. sz. alatt

Teljesen elzárt hely. — Zavartalan tanítás.

Tanítási díj kezdőknek

személyenkint 5 forint.

A „Pécsi Polgári Kerékpáros Egyesület“ be belépni szándékozókna, ha a tagdíjat egész évre előre befizetik, **díjmentes oktatás.**

A tanítás saját felügyeletem alatt történik

FRANK JÓZSEF mechanikus

Pécs, Nepomuk-utca 25.

Mindennemű javítások olcsón eszközöltetnek.

Jelentkezhetni nálam és WALLA FERENCZ órás urnál Kossuth-utca.

Törleszt. kölesön földbirtokokra.

Kölesön a valódi becsérték $\frac{1}{4}$ részéig 20—50 év közti időre készpénzben. Birtokos felmondhat bármikor, pénzintézet nem mondhat fel. Csak ély kamattal tőke is törlesztetik. Lebonyolítás legrövidebb idő alatt.

— Convertálás bélyeg- és illetékmentes. —

Semmi előleges költség.

Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő csakis: telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv másolat.

INGATLAN- és JELZÁLOG-FORGALMI-INTEZET,

Budapest, VI., Váci-körut 39.

Legnagyobb Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet a monarchiában, egyedüli, mely hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosoktól okmány szerűleg ajánlva van.

Földbirtokok készpénz fizetés mellett megvételre kerestetnek.

Földbirtokok készpénz fizetés mellett megvételre kerestetnek.

Pichter-tele Horgony-Pain-Expeller
Liment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi készítésű elvonat az idő megpróálásnak, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik közvesztény, csuszál, tag-szagátalan és meghibészkél es az orvosok által bedörzsölés-sékre is mindig gyökérben rendelkeztek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyártója Horgony-Liment elővezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi készítésű, melynek egy háztartásban sem kellene hiányoznia. 40 Kr. 70 Kr. és 1 Ft. utvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárterületen kapható. Budapest. Bevásárlás alkalmával igen óvatosan legyünk, mert több kisebbbirtokú utaztat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter cégjegyzék nélküli mint nem valódi utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállító, RUDOLFSADT.

383. szám.

1897.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi kir. járásbírósnak 1897. évi 3490. számú végzésével Dr. Rásky Béla, ügyvéd által képviselt Reich János felperes részére Varga Antal alperes ellen 38 frt követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől felülfoglalt 4280 frt 90 kr-ra becsült ingóságokra, a fent idézett pécsi járásbírósnak 6492/1897. sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak alperes lakásán Német-Üröghön 7. sz. a. és a borpinczében leendő megtartására határidőül 1897. évi április hó 5. napján délután $\frac{1}{3}$ órája tüzetik ki, mikor a bíróság lefoglalt butorok, felszerelések és borok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételarából a végrehajtató követelését megelőző kielégítettséghez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna, és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik. elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő ezen hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Kelt Pécsett, 1897. évi március hó 18. napján.

Engler Kálmán

kir. bírósági végrehajtó.

Férfi és gyermek ruhák, felöltők.

Jó minőség, elegáns szabás

Olcsó árak!

ZENTLER-féle

cs. k. szab. udvari férfi- és gyermek-ruha gyári raktár

Pécsett, király-utcza.

Árverési hirdetemény.

Mely szerint **Nagy-Harsány** község előjárósága részéről ezennel közhirre tétetik, hogy a község tulajdonát képező, a nagy-harsányi hegy Villány felőli részén levő

nagy kőbánya

Nagy-Harsány községben, a község házában folyó évi **április hó 11-én délután 2 órakor** megtartandó nyilvános árverésen. 1898. év január hó 1-ével kezdődő 3 évi időtartamra, haszonbérbe adatik.

Az árverési feltételek a körjegyzői irodában betekintheők.

Kel Nagy-Harsányban, 1897. évi márczius hó 25-én.

Kiss Nep. János körjegyző. **Viszlai Sándor** bíró.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel kiadóhivatalunkban.

Árverési hirdetemény.

Alulírott ezennel közhirre teszem, miként a néhai **Szirányi Károlina** ur-hölgy hagyatékához tartozó, a pécsi 38. sz. betétben felvett I. 186/1. 187. hrsz. 18. sorsz.

Nepomuk-utczai ház

az örökösök önkénytes árverési kérelme folytán a **pécsi kir. törvényszék árverelő helyiségében folyó évi április hó 20. napján délelőtt 10 órakor** a legtöbbet ígérőnek eladatik. Becsár **12000 frt** o. é., bánatpénzül ezen kikiáltási ár 10%-a teendő le. A közelebbi feltételek a hivatalos órák alatt a pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság irattárában 1897. évi 4744. tkvi sz. alatt, nemkülönben Pécs sz. kir. város rendőrkapitányi hivatalánál, ugy alulírott nál tekintethők meg.

Pécsett, 1897. évi márcz. 29-én.

Horváth Antal

ügyvéd,
végrendeleti végrehajtó.

Üzlet-feloszlatás.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy helybeli

divat-, vászon- és kézmű-áru üzletemet a „menyasszonyhoz“, király-utcza

véglegesen feloszlatom, ennéltozva alant felsorolt árucikkeket **sokkal olcsóbban** mint bármely más

v é g e l a d á s o n

kiárusítom; ajánlom tehát ezen a vételre kínálkozó jó alkalmat felhasználni és bevásárlásait nálam megtenni.

Teljes tisztelettel

Rothmüller Károly.

NAGY RAKTÁR: Legdivatosabb ruhakelmék, francia és belföldi kretonok, voiles, satinlissé és foulard, rumburgi, hollandi, szepesi, sziléziai len- és czérna-vásznak, kanavász, inlet, grádli és damaszt ágyneműek, chiffon, valódi szepesi asztalneműek és törülközők, angol zsebkendők, butorkelmék, matraczszövetek és ágyterítők, minden fajta szövet- és csipke-függönyök, futó- és salon szőnyegek, belföldi és valódi angol gyapju-szövetek, férfi és női bélés-cikkek és minden a kézmű-áruhoz tartozó egyéb cikkek.